

Wydawnictwo Lex Manual

Kodeks Cywilny

SKRYPT Z TEKSTU
USTAWY

CZĘŚĆ OGÓLNA

Adwokat Michał Wysocki

Michał Wysocki
Adwokat

Kodeks cywilny. Część ogólna
Skrypt z tekstu ustawy

Stan prawny: 1 lipca 2021 r.

www.jakuczysieprawa.pl

Książka poświęcona skutecznemu i
szybkemu uczeniu się prawa

www.lexmanual.pl

Materiały edukacyjne z różnych dziedzin
prawa

www.legalwriting.pl

Blog autorski poświęcony sztuce
tworzenia pism procesowych

Niniejsza publikacja ma charakter informacyjny i edukacyjny - nie stanowi wiążącej porady prawnej lub podatkowej, a autor i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za jej wykorzystanie. Podczas przygotowywania tekstu dochowano starań, by informacje zamieszczone w publikacji były zgodne z obowiązującym stanem prawnym. Nie gwarantujemy ich aktualności w późniejszym czasie (w szczególności w przypadku zmiany stanu prawnego).

Na przygotowanie tej publikacji poświęcono wiele czasu i sił, dlatego prosimy, by jej nie udostępniać, kserować lub w inny sposób reprodukcować. Nieuprawniona dystrybucja stanowi złamanie prawa.

LEX MANUAL

© Wydawnictwo Lex Manual

Piła 2021

ISBN 978-83-959243-9-2

Spis treści

Wstęp	5
Skróty	6
Część ogólna	7
Przepisy wstępne.....	7
Osoby	8
Osoby fizyczne.....	8
Osoby prawne	13
Przedsiębiorcy i ich oznaczenia.....	15
Mienie.....	17
Czynności prawne.....	20
Przepisy ogólne	20
Zawarcie umowy.....	22
Forma czynności prawnych.....	26
Wady oświadczenia woli	29
Warunek.....	31
Przedstawicielstwo.....	32
Termin.....	37
Przedawnienie roszczeń.....	38

Wstęp

O tym, że nauka prawa nie należy do prostych zdań, mogą opowiedzieć wszyscy studenci tego kierunku, a także każdy, kto w trakcie swojego życia musiał przyswoić większą partię prawniczej wiedzy. Skuteczność nauki bardzo często wynika z jakości oraz formy dobranych materiałów edukacyjnych, które ułatwiają zapamiętywanie tekstu prawnego i przyswajanie rządzących nim zależności.

Niniejsze opracowanie jest wynikiem kilkunastoletniego doświadczenia autora w tworzeniu prawniczych opracowań, ze szczególnym uwzględnieniem skryptów. Dobrze przygotowany skrypt nie tylko niewyobrażalnie skraca czas, jaki należy poświęcić na naukę, ale także zdecydowanie ją ułatwia. Szersze omówienie zasad dotyczących nauki ze skryptów znajduje się w książce **Jak uczyć się prawa?** Z tego i podobnych skryptów skorzystało do tej pory tysiące osób, chwaląc sobie jakość i przejrzystość przyjętej formy.

Oddając w Wasze ręce skrypt z ustawy Kodeks cywilny należy wyjaśnić, że nie jest on w stu procentach powtórzeniem treści przepisów. Tam, gdzie istniała taka możliwość, materiał grupowano w przyswajalne partie, powszechnie zastosowano także wyróżnienia najważniejszych słów danego zagadnienia.

Skrypt jest zgodny z obowiązującym stanem prawnym. Z uwagi na przyjętą formę, czasami stosowano w nim pewne uproszczenia. Z tego też powodu przygotowując się do nauki lub pracy z Kodeksem, warto choć raz przeczytać go od deski do deski.

By pobudzić mózg do działania oraz zmniejszyć i tak obszerne rozmiary skryptu, zastosowano szereg skrótów, które zostały wyjaśnione w dalszej części pracy. W zależności od kontekstu, skrót dotyczyć może liczby pojedynczej lub mnogiej danego wyrażenia.

Michał Wysocki

lipiec 2021

Skróty

W opracowaniu wykorzystano następujące skróty

- **CEIDG** - Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej;
- **GR** – gospodarstwo rolne;
- **JST** – jednostka samorządu terytorialnego;
- **KC** – Kodeks cywilny;
- **KRS** – Krajowy Rejestr Sądowy;
- **OF** – osoba fizyczna;
- **OP** – osoba prawna;
- **SP** – Skarb Państwa;
- **ZWS** – zasady współżycia społecznego.

Część ogólna

Przepisy wstępne

Kwestie ogólne:

1. **zakres regulacji KC** - stosunki cywilnoprawne między OF i OP
2. **nieretroakcja** - ustawa nie ma mocy wstecznej (wyjątek - wynika to z jej celu lub brzmienia)
3. **ciężar dowodu** - ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne
4. **domniemanie dobrej wiary** - jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary

Nadużycie prawa:

1. nie można czynić ze swego prawa **użytku, który by był sprzeczny:**
  1. ze **społeczno-gospodarczym przeznaczeniem** tego prawa
  2. z **ZWS**
2. **skutki nadużycia:**
  1. działanie lub zaniechanie uprawnionego **nie jest uważane za wykonywanie prawa**
  2. nie korzysta z **ochrony**

Osoby

Osoby fizyczne

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Zdolność prawna:

1. każdy człowiek **od chwili urodzenia** ma zdolność prawną
2. **w razie urodzenia** się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe

Pełnoletność:

1. skończenie **18 lat** lub **małżeństwo**
2. **unieważnienie małżeństwa** nie uchyla wcześniejszej pełnoletności

Zdolność do czynności prawnych:

1. **pełna** - po osiągnięciu pełnoletności
2. **ograniczona**:
  1. **przesłanki**:
    1. **ukończone 13 lat**, brak pełnoletności
    2. ubezwłasnowolnienie **częściowe**
  2. **zgoda przedstawiciela** - do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego
  3. **potwierdzenie umowy**:
    1. **ważność** umowy zaciągniętej bez zgody **zależy od potwierdzenia umowy przez przedstawiciela lub samą osobę** (po osiągnięciu pełnej zdolności)
    2. strona, która zawarła umowę z osobą ograniczoną w zdolności do czynności prawnych, **nie może powoływać się na brak zgody przedstawiciela** ustawowego, ale może wyznaczyć przedstawicielowi **termin** do potwierdzenia umowy (strona jest wolna po bezskutecznym upływie terminu)
  4. **czynność jednostronna** - jeśli wymagała zgody przedstawiciela, a jej nie było – nieważna
  5. **drobne sprawy życia codziennego** - można bez zgody przedstawiciela ustawowego zawierać takie umowy
  6. **zarobek** - można bez zgody przedstawiciela ustawowego rozporządzać swoim zarobkiem, chyba że sąd opiekuńczy z ważnych powodów inaczej postanowi
  7. **przedmioty swobodnego użytku** - jeżeli przekazał je przedstawiciel, pełna zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą (wyjątek - czynności prawne, do których dokonania nie wystarcza zgoda przedstawiciela)

3. brak zdolności:

1. przesłanki:

1. **poniżej 13 lat**
2. ubezwłasnowolnienie **całkowite**

3. umowy dnia codziennego:

1. osoba zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w **drobnych bieżących sprawach życia codziennego**
2. umowa **ważna z chwilą jej wykonania**, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie tej osoby

Ubezwłasnowolnienie całkowite:

1. przesłanki:

1. **ukończone 13 lat**
2. wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych (uzależnienie), osoba **nie jest w stanie kierować swym postępowaniem**
2. ustanawia się **opiekę**, chyba że osoba pozostaje jeszcze pod władzą rodzicielską

Ubezwłasnowolnienie częściowe:

1. przesłanki:

1. osoba **pełnoletnia**
2. z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych (uzależnienie) **potrzebna jest jej pomoc** do prowadzenia jej spraw
3. a **nie jest konieczne** ubezwłasnowolnienie **całkowite**
2. ustanawia się **kuratelę**

Dobra osobiste:

1. **dobra osobiste** człowieka pozostają **pod ochroną prawa cywilnego** niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach
2. **przykłady**: zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska
3. **żądania**:
  1. **zagrożenie dobra osobistego** - można żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne
  2. **naruszenie dobra osobistego** - można żądać zaniechania działania, usunięcia skutków, zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny, naprawienia szkody na zasadach ogólnych

Konsument:

1. **osoba fizyczna**
2. dokonująca z **przedsiębiorcą czynności prawnej**
3. **niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością** gospodarczą lub zawodową

Miejsce zamieszkania

Miejsce zamieszkania:

1. **miejscowość**, w której **OF przebywa z zamiarem stałego pobytu**
2. **można mieć tylko jedno** miejsce zamieszkania

Dziecko i pupil:

1. **miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest:**
  1. miejsce zamieszkania **rodziców**
  2. **tego z rodziców**, któremu wyłącznie przysługuje **władza rodzicielska**
  3. **tego z rodziców**, któremu zostało **powierzone wykonywanie władzy rodzicielskiej**
2. **władza rodzicielska przysługuje na równi obojgu rodzicom mającym osobne miejsce zamieszkania** - miejsce zamieszkania dziecka jest u tego z rodziców, u którego dziecko stale przebywa
3. **dziecko nie przebywa stale u żadnego z rodziców** - jego miejsce zamieszkania określa sąd opiekuńczy
4. **miejscem zamieszkania osoby pozostającej pod opieką** jest miejsce zamieszkania opiekuna